

ΚΑΠΟΙΟΙ ΞΕΧΑΣΜΕΝΟΙ ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΕΣ

Του **Γιάννη Δ. Υφαντόπουλου**,
Φιλολόγου Λυκειάρχη και Προέδρου
του Συλλόγου των απανταχού Καστανιωτών
Ευρυτανίας «Ο ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ»

Την αφορμή για να γράψω τούτα τα λόγια μού την έδωσε μια τυχαία συνάντηση που είχα στις 13 Αυγούστου το πρωί στο Κοιμητήριο του χωριού μας, στην εκκλησία των Αγίων Πάντων, με τον πολυαγαπημένο - από τα παιδικά μου χρόνια - εξάδελφό μου **Θανάση Παλαιό**, όταν και οι δυο μας βρεθήκαμε εκεί, να ανάψουμε ένα κεράκι στους τάφους των γονιών μας και άλλων προσφιλών μας προσώπων.

Μόλις βρεθήκαμε στον τάφο των γονιών μου, που ο Θανάσης τους σεβόταν και τους αγαπούσε ξέχωρα, όπως και εκείνοι αυτόν, κοιτάζοντας προς τον παρακείμενο τάφο του **μπάρμπα - Σωτήρη του Βαστάκη**, με πόνο ψυχής αλλά και με παράπονο, ο Θανάσης είπε τούτα τα λόγια: -Καημένε, μπάρμπα – Σωτήρη – σε ξέχασαν οι Καστανιώτες και ας στάθηκες για όλους τους μεγάλους ΕΥΕΡΓΕΤΗΣ! Αυτή είναι η ανθρώπινη αχαριστία! Εύκολα ξεχνάει ο άνθρωπος τις ευεργεσίες και τους ευεργέτες!

Τρέφοντας και εγώ μεγάλο σεβασμό στο πρόσωπο του μακαρίτη του μπάρμπα Σωτήρη που γνώρισα από τα παιδικά μου χρόνια ως αγαπημένο κουμπάρο και επιστήθιο φίλου του μακαρίτη του πατέρα μου, θέλοντας να μάθω πιο πολλά για την προσφορά του, ζήτησα από το Θανάση να μου πει πώς και γιατί τον χαρακτήρισε ως μεγάλο ευεργέτη όλων των Καστανιωτών της εποχής του.

Τότε ο Θανάσης άρχισε να μου εξιστορεί τις παντοειδείς προσφορές του εκλεκτού αυτού Καστανιώτη σε όλους τους συγχωριανούς μας σε καιρούς δύσκολους, όταν αυτοί, εγκαταλείποντας τις οικογένειές τους και το χωριό ήρθαν στην Αθήνα, αναζητώντας μια καλύτερη τύχη. «Ο **μπάρμπα-Σωτήρης**, που λες εξάδελφε, μου είπε ο Θανάσης, όπως άλλωστε θα το ξέρεις, εργαζόταν στο Μουσείο Μπενάκη ως φύλακας και ως Δ/ντής όλου του κατώτερου προσωπικού. Ήταν το πιο έμπιστο πρόσωπο των Μπενάκηδων και αυτός κρατούσε όλα τα κλειδιά του Μουσείου. Του είχαν παραχωρήσει ένα μικρό διαμέρισμα να μένει αυτός και η πολυμελής οικογένειά του, όταν βρισκόταν στην Αθήνα, γιατί η μόνιμη κατοικία της οικογένειας του μπάρμπα - Σωτήρη ήταν στην Καστανιά.

Φωτογραφία πριν το 1940. Ο μπάρμπα - Σωτήρης Βαστάκης με τη σύζυγό του Ελένη και τα παιδιά του Βασιλικούλα (έτος γέννησης 1927), Νίκο (έ. γ. 1930) και τον αείμνηστο μικρό Παναγιώτη (έ. γ.1934) στο Λυκαβηττό εικονίζονται μαζί με τον μακαρίτη συγχωριανό και φίλο του Θεοφάνη Κ. Μπαλτά, το φωτογράφο και τη σύζυγο τον τελευταίου. Ο αείμνηστος μπάρμπα - Φάνης και ο αδελφός του Δημήτρης ήταν φωτογράφοι στην πλατεία του Κολωνακίου και φρόντιζαν και αυτοί - με τον τρόπο τους και το υστέρημά τους - τους Καστανιώτες και τα Καστανιωτόπουλα που σύχναζαν εκεί, παρέχοντάς τους πάντοτε και πολύτιμες συμβουλές.

Λοιπόν, εξάδελφε, **δεν υπήρξε Καστανιώτης από το 1925 μέχρι και λίγο μετά το 1950 να μη βρει στέγη, φαγητό, περιποίηση και φροντίδα από τον μπάρμπα - Σωτήρη και την οικογένειά του.** Έβγαζε τα παιδιά του από τα κρεβάτια τους για να κοιμίσει τους συγχωριανούς μας.

Μείωνε ακόμη και το φαγητό τους, αν το έφερνε η περίπτωση, για να προσφέρει φαγητό σε κάποιο συγχωριανό μας.

Έχοντας πολύ καλές γνωριμίες με σημαίνοντα πρόσωπα, φρόντιζε να βρίσκει δουλειά σε όλα τα Καστανιωτόπουλα που προσέφευγαν σ' αυτόν, όπως τα κλωσόπουλα στην κλώσα.

Η κόρη του η **Βασιλικούλα**, ο γιος του ο μακαρίτης ο **Γιάννης**, ο **Νίκος**, ο μακαρίτης ο **Μανόλης**, πολλές φορές κοιμήθηκαν σε μια βαλίτσα ή κάτω στο πάτωμα για να προσφέρουν το κρεβάτι τους σε κάποιον Καστανιώτη.

Πρέπει να σου πω ακόμη ότι ο μπάρμπα - Σωτήρης ήταν αγαπητός και υπολογίσιμος απ' όλους τους άλλους Καστανιώτες. Ο λόγος του ήταν πρόσταγμα για όλους και όλοι φρόντιζαν να ανταποκριθούν στις προτροπές

του μπάρμπα - Σωτήρη για προσφορά συμπαράστασης και βοήθειας σε οποιονδήποτε Καστανιώτη και Καστανιωτόπουλο. Χάρη στον μπάρμπα - Σωτήρη το Βαστάκη η πλατεία **Κολωνακίου** ήταν ο τόπος συγκέντρωσης όλων των Καστανιωτών την εποχή που σου είπα.

Εδώ μαζεύονταν από όλα τα μέρη της Αθήνας και οι άλλοι Καστανιώτες να δουν ο ένας τον άλλο, να πουν τα ευχάριστα και τα δυσάρεστα και να αναλάβουν όλοι μαζί να φροντίσουν και να τακτοποιήσουν και τους άλλους συγχωριανούς τους.

Ο μπάρμπα - Βαγγέλης
Παλαιός.

Τέτοιοι ήταν οι παλιοί Καστανιώτες! Ο ένας ήταν για τον άλλο σαν να ήταν όλοι τους αδέρφια. Πού τέτοια πράγματα σήμερα! Ο ένας θέλει να βγάλει το μάτι του άλλου. Ψεύτισε η κοινωνία, ξάδελφε, ψεύτισε η Καστανιά κι οι Καστανιώτες!»

Νικόλαος Παλαιός (Σαγιώρης)

Στο σημείο αυτό, διακόπτοντας τον, του ζήτησα να μου πει ως μεγαλύτερος που είναι και για άλλους Καστανιώτες, εκτός από τον μπάρμπα - Σωτήρη Βαστάκη, που συμπαραστάθηκαν κι αυτοί - στο μέτρο του δυνατού - σε άλλους συγχωριανούς μας του παλιού καιρού.

- Ο μπάρμπα – Σωτήρης, μου είπε ο Θανάσης ο Παλαιός, ήταν ο **πρώτος!** Μετά απ’ αυτόν και ο μπάρμπα - **Βαγγέλης ο Παλαιός**, που πέρασε από όλα τα μεγάλα Ξενοδοχεία της Αθήνας και τον είχαν οι ιδιοκτήτες τους σε μεγάλη εκτίμηση, φρόντισε πάντοτε να προσλαμβάνει ως προσωπικό αποκλειστικά Καστανιώτες. Το ίδιο έκανε και ο μακαρίτης ο πατέρας μου, που μπορώ να σου πω ήταν από τους πρώτους που σκέφτηκαν την ίδρυση του Συλλόγου μας.

Εσύ δεν τα γνώρισες αυτά. Εγώ που τα είδα με τα μάτια μου σου τα λέω να τα γράψεις για να μάθουν και οι νεότεροι ποιοι ήταν οι παλιοί Καστανιώτες και ποιοι είναι οι παλιοί Καστανιώτες και ποιοι είμαστε εμείς σήμερα. Ο Σύλλογος πρέπει να τιμάει τους ευεργέτες. Μεγάλοι ευεργέτες των Καστανιωτών στάθηκαν και οι **Δεληγιανναίοι** και ιδιαίτερα οι μακαρίτες **Λευτέρης** και **Φίλιππος**, αλλά και ο **Χρήστος**, ο αδελφός τους, που είναι ακόμη στη ζωή. Αυτοί μαζί με τον μακαρίτη τον **Παναγιώτη** τον **Ταραμπίκο**, το μακαρίτη τον **Κώστα** τον **Μπαλτά**, τον αείμνηστο θείο μας το **Νίκο** τον **Υφαντόπουλο**, το **Χρήστο** τον **Παπαχρήστο** και τον **Κώστα** το **Δεληκωστόπουλο**, τον ξάδελφό μας, ίδρυσαν και το Σύλλογο, με σκοπό να

αναδείξουν το χωριό μας και να συμπαραστέκονται, όπως ο μπάρμπα - Σωτήρης κι άλλοι Καστανιώτες του καιρού τους σε όλους τους συγχωριανούς μας που θα είχαν ανάγκη».

Μου είπε και άλλα πολλά ο ξάδελφός μου ο Θανάσης ο Παλαιός, καθώς κατηγορίζαμε από το Κοιμητήριο του χωριού μας προς την πλατεία και τα σπίτια μας το πρωί της 13ης Αυγούστου του 2003.

Το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου των απανταχού Καστανιωτών ο "ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ". Από αριστερά - όρθιοι: Βαστάκης Ι. του Σωτ., Δεληκωστόπουλος Κ. του Ευθ., Παπαχρίστος Χρ. του Κ. και Δεληγιάννης Χρ. του Ανδρ. Από αριστερά - καθιστοί: Μπαλτάς Κ. του Νικ., Δεληγιάννης Ελ. του Ανδρ. και Ταραμπίκος Π. του Δ.

Η φωτογραφία έχει δημοσιευτεί στο σχετικό βιβλίο του Κ.Ν. ΜΠΑΛΤΑ : ΚΑΣΤΑΝΕΑ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ.

Η παρούσα είναι η γνήσια αρχική φωτογραφία που κατέχει ο Χρήστος Κ. Παπαχρίστος και μιας παραχώρησε ευγενικά. Το Συμβούλιο αυτό εκλέχτηκε και συγκροτήθηκε στην πρώτη Γενική Συνέλευση στις 19 Ιανουαρίου 1964. Η ηλεκτρονική επεξεργασία της φωτογραφίας έγινε από το Ζαχαρία Ζηνέλη το 2014

Κράτησα κάποιες σημειώσεις τις οποίες έχω την πρόθεση να συμπληρώσω και να αξιοποιήσω κατάλληλα, ώστε από τις σελίδες του «Καστανιώτη», της εφημερίδας του Συλλόγου μας, να κάνω ειδικές αναφορές στη ζωή, το έργο και τη σταδιοδρομία γενικότερα παλαιών Καστανιωτών «ζώντων και τεθνεώτων» με την πεποίθηση ιδιαίτερα για τους δεύτερους ότι «οι νεκροί πεθαίνουν τότε και μόνο, όταν τους λησμονούμε».

Δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα Ο ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗΣ Φ 98 ΙΟΥΛ ΑΥΓ ΣΕΠΤ 2003

Αρχείο, ψηφιακή επεξεργασία και συμπλήρωση φωτογραφιών: Ζαχ.

Ζηνέλης